

ПАРТИСКИ САСТАНАК У ОФАНЗИВИ

Прва непријатељска офанзива на нашу слободну територију била је у јеку. Немци су већ били заузели Ужице и наступали даље. Главнина Ужичког одреда била се повукла ка Санцаку, док се наша чета нашла усамљена, држећи се положаја према Вишеграду и затварајући тај правац од Сарајева.

Ситуација у којој смо се налазили била је тешка. Немци су нас напали и потисли са положаја које смо држали на Шарган планини. Зима и снег, храна слаба, везе са другим јединицама немамо... Офанзива... Четници вршљају на све стране хватајући наше курире и предају их Немцима. Наиђе и по који борац из других јединица, деморалисан, или неће да се повлачи са своје територије па хоће да се врати кући. ..

Једне ноћи и нама су побегла два борца. Четни болничар и још један, и однели са собом торбу са завојима и другим санитарским материјалом, који нам је био увек драгоцен, а нарочито за време офанзиве.

Даље осипање људства могло је бити врло опасно за опстанак јединице. Зато смо истог дана одржали састанак партијске ћелије. Анализирали смо стање у чети, дискутовали о појединцима којима би требало помоћи и донели закључке о мерама које треба предузети.

Већ сутрадан, командир чете је пред стројем говорио опширно о политичкој ситуацији и карактеру непријатељске офанзиве и о тешкоћама и напорима који су нам предстојали.

— Борба је тек почела. Ми ћемо морати привремено напустити свој завичај и поћи да се боримо тамо где буду за нас повољнији услови. Чекају нас тешке борбе, дуги напорни маршеви, глад, зима и друге невоље које рат собом ноои.

— Ви знате, наставио је даље командир, да су нам прошле ноћи дезертирали из чете два борца. Један од њих се бринуо шта ће му се десити са породицом ако остану без њега. Сви ми имамо породице и бринемо шта ће са њима бити. Али питамо се: да ли ћемо ми своје породице заштити ако напустимо борбу и вратимо се кућама, непријатељу у руке? Ко ће нам донети онда слободу и безбедност породици? Зар окупатори и недићевци и четници? Победу није лако извојевати, али за њу се треба борити. Ми не зна-

мо шта ко мисли, али сматрамо да је часније изаћи сад пред строј и отворено рећи: „Ја даље не могу, ево вам пушке и ви продужите”⁷, него се тајно припремати за бекство, а не казати нам. Неће можда свако имати онаге да издржи до краја, па нека нам отворено каже шта мисли. Ми му нећемо ништа. Јер ако би неко касније покушао да напусти чету, осудићемо га као дезертера и за издају најстроже казнити. . .

Строј је занемео и упрте очи гледале су свог командира, Један од бораца осврнувши се лево и десно, несигурним кораком изашао је из строја и предао командиру пушку. Други су остали саливени у челичном зиду. Овај је био физички исцрпљен и болешљив и нико ое није зачудио што је он то учинио. Испратили смо га и остали без њега јачи неш да је и даље био међу нама.

Чета је бројала око 80 људи. Међу њима је било 12 или 13 чланова Партије. Они су после детаљне анализе на састанку добили задатак да појединачно поразговарају са свима онима који су показивали неодлучност или колебљивост у неким моментима. И имали су у томе успеха.

Наступили су још тежи дани и многе офанзиве, али нам ниједан више није дезертирао. Партијски састанак, реч командира и утицај осталих комуниста имали су пресудан значај.

Чета је у саставу Прве пролетерске бригаде добијала деликатне и тешке задатке и часно их извршавала.

Никола ЉУБИЧИЋ